

POSTANOWIENIE

29 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Jurkowska-Chocyk

na posiedzeniu niejawnym 29 lutego 2024 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa B. L.

przeciwko Syndykowi masy upadłości S. L.

o wyłączenie z masy upadłości,

na skutek skargi kasacyjnej B. L.

od wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy

z 22 kwietnia 2022 r., VI Ga 608/21,

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

II. zasądza od B. L. na rzecz syndyka masy upadłości S. L. tytułem kosztów postępowania kasacyjnego 5 400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego orzeczenia zobowiązanej do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 22 kwietnia 2022 r. Sąd Okręgowy w Legnicy oddalił apelację powódki od wyroku Sądu Rejonowego w Wałbrzychu oddalającego powództwo o wyłączenie z masy upadłości.

Skargę kasacyjną od powyższego orzeczenia wniosła powódka. Zaskarżyła je w całości i wniosła o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez orzeczenie co do istoty sprawy, tj. wyłączenie z masy upadłości udziału $\frac{1}{2}$ w prawie własności nieruchomości gruntowej, zabudowanej domem mieszkalnym jednorodzinnym, szczegółowo określonej w treści skargi. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca powołała się na art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. i sformułowała następujące zagadnienie prawne: „Czy dla skuteczności ustanowienia rozdzielności majątkowej umową majątkową małżeństwa w stosunku do masy upadłości wystarczającym jest, gdy umowa została zawarta co najmniej dwa lata przed dniem złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości jak stanowi art. 126 ust. 1 Prawa upadłościowego, czy też skuteczność ustanowienia rozdzielności majątkowej umową majątkową małżeńską w stosunku do masy upadłości uzależniona jest od jednoczesnego spełnienia warunków określonych w art. 47¹ k.r.o., tj. wykazania, że w chwili dokonania czynności prawnych, z których wynikają wierzytelności ujęte na liście wierzytelności, wierzyciele wiedzieli o jej zawarciu, jak i rodzaju?”

Syndyk masy upadłości wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i orzeczenie o kosztach.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie.

Skarga kasacyjna strony powodowej nie zawiera argumentów dostatecznych dla uznania, że skarżąca skutecznie wykazała, że w sprawie zachodzą powołane przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (zob. postanowienie SN z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny (zob. postanowienia SN: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02; z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08). Niezbędne jest przy tym aby rozstrzygnięcie wskazanego przez skarżącego zagadnienia miała istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, w której zostało sformułowane.

Powyższe wymagania nie zostały spełnione przez skarżącą w niniejszej sprawie. Powódka nie dostrzega, że dochodzone przez nią roszczenie zostało oddalone przede wszystkim dlatego, że sporna nieruchomość w chwili ogłoszenia upadłości jej męża stanowiła ich majątek wspólny w rozumieniu art. 124 Prawa upadłościowego. Sądy obu instancji, odwołując się do treści wskazanego przepisu oraz orzecznictwa Sądu Najwyższego (postanowienie z 7 listopada 2008 r. II CSK 317/08) wskazywały, że samo zawarcie majątkowej umowy małżeńskiej jest niewystarczające dla przyjęcia, że małżonkowie nie posiadają majątku wspólnego. Konsekwencją jej zawarcia jest jedynie przekształcenie wspólności majątkowej małżeńskiej we współwłasność w częściach ułamkowych, która może zostać zniesiona po dokonaniu podziału majątku – sądowego lub umownego, co w stanie faktycznym sprawy nie miało miejsca. Dlatego też roszczenie powódki uznano za bezzasadne. Kwestia konsekwencji jakie zawarta przez małżonków umowa majątkowa miała dla postępowania upadłościowego ma zatem znaczenie drugorzędne dla rozstrzygnięcia sprawy. Z tego względu sformułowane przez skarżącą zagadnienie prawne nie mogło stanowić dostatecznej przesłanki do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wobec powyższego należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono zgodnie z art. 98 § 1 i 3, art. 99 k.p.c. w związku z § 2 pkt 7, § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

[SOP]

[ał]